

REKENINGKUNDE: VRAESTEL I

Tyd: 2 uur

200 punte

INLIGTINGSBOEKIE

$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Netto wins na belasting}}{\text{Gemiddelde aandeelhouersekswiteit}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins voor belasting + Rente-onkoste}}{\text{Gemiddelde kapitaal aangewend}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates : Bedryfslaste		(Bedryfsbates – Voorraad) : Bedryfslaste
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Krediet aankope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}}$
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Eindvoorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	Bedryfsbates – Bedryfslaste
Niebedryfslaste : Aandeelhouersekswiteit		Totale bates : Totale laste
$\frac{\text{Wins na belasting}}{\text{Getal aandele uitgereik}}$		$\frac{\text{Dividende op gewone aandele}}{\text{Getal aandele uitgereik}}$
$\frac{\text{Vaste koste}}{(\text{Verkoopsprys per eenheid} - \text{Veranderlike koste per eenheid})}$		$\frac{\text{Totale gewone aandeelhouersekswiteit}}{\text{Getal aandele uitgereik}}$

VRAAG 1 VERVAARDIGING

Die inligting wat volg, verwys na Rubicon Vervaardigers

Rubicon Vervaardigers produseer sintetiese hardloopsokkies wat asemhaal. Dit word spesifiek vervaardig vir uithou-atlete. Hulle verskaf aan verskeie sportwinkels oral in die land.

A. Saldo's

Die volgende saldo's is in die Algemene Grootboek aangetref:

	31 Desember 2014	1 Januarie 2014
Grondstofvoorraad	?	R216 000
Voorraad onvoltooide werk	R116 310	R72 000
Verbruiksvoorraad voorhande	R4 260	R3 300

B. Transaksies gedurende die jaar

Grondstowwe

- Grondstowwe wat gedurende die jaar gekoop is, beloop R2 304 000 (BTW uitgesluit).
- Defektiewe grondstowwe aan verskaffers teruggestuur – R120 000 (BTW uitgesluit).

Salarisse

- Salarisse en lone wat betaal is, beloop R780 000. Hiervan is R261 000 aan die fabrieksvoorman en R210 000 aan administrasie en verkoops personeel betaal.
- Die onderneming het die volgende **bydraes** tot die onderskeie fondse gelewer:
Pensioen en WVF vir die fabrieksvoorman – R22 500.
Pensioen en WVF vir produksiepersoneel – R30 900.

Ander koste

- Die BTW-gedeelte van verbruiksvoorraad wat gekoop is, beloop R4 116. Al die verbruiksvoorraad word in die fabriek gebruik.
- Fabrieksversekering – R58 500.
- Fabriekshuur – R330 000.
- Waardevermindering op fabriekstoerusting – R180 000.
- Waardevermindering op aflewering voertuig – R58 800.

C. Aansuiwerings soos op 31 Desember 2014

- 'n Faktuur vir grondstowwe wat gekoop is – R264 708 (BTW ingesluit) – is ontvang maar nog nie opgeteken nie.
- Ingesluit in die fabrieksversekering is 'n polis wat op 1 September 2014 in werking getree het. Die jaarlikse premie van R21 600 op hierdie polis is op hierdie datum betaal.
- Die fabriekshuur vir Desember 2014 is nog nie betaal nie. Die huur is op 1 Desember 2014 met R3 500 per maand verhoog.

VRAAG 2 MAATSKAPPY FINANSIËLE STATE

Die volgende inligting is geneem uit die Algemene Grootboek van Gekonsolideer BPK op 31 Januarie 2015, hul finansiële jaareinde:

Tasbare bates

1. 'n Bykomende voertuig is gedurende die jaar geëindig 31 Januarie 2015 gekoop en geen voertuie is verkoop nie.
2. Waardevermindering op voertuie vir die jaareinde 31 Januarie 2015 was R69 000.
3. Nuwe toerusting is op 1 Augustus 2014 gekoop.
4. 'n Verouderde stuk toerusting is op 1 Oktober 2014 vir R9 000 verkoop. Die opgehoopte waardevermindering op hierdie toerusting op 1 Februarie 2014 het R16 500 beloop. Waardevermindering word bereken teen 10% p.j. volgens die verminderendesaldo-metode.
5. Waardevermindering vir die jaar geëindig 31 Januarie 2015 **op die oorblywende ou toerusting** het R13 950 beloop. Waardevermindering op die nuwe toerusting wat gekoop is, het R5 250 beloop.

Gewone aandeelhouersekuiteit

1. Alle aandele is teen 'n prys van R10 per aandeel verkoop.
2. Netto inkomste voor belasting vir die jaar geëindig 31 Januarie 2015 was R480 000.
3. Inkomstebelasting vir die jaar geëindig 31 Januarie 2015 was R216 000.
4. Die dividende op gewone aandele betaal en verklaar vir die jaar geëindig 31 Januarie 2015 het R180 000 beloop.

Ander inligting

1. Die vuurproefverhouding vir 2015 is 2 : 1.
2. Die bedryfsverhouding vir 2015 is 2,2 : 1.
3. Die solvensieverhouding op 31 Januarie 2014 was 2,5 : 1.
4. Die SAID – inkomstebelastingrekening het op 31 Januarie 2015 'n kredietsaldo van R12 000 weerspieël.

VRAAG 3 KONTANTVLOEI EN VERHOUDINGSONTLEDING

Die inligting wat volg, verwys na Kadina Beperk

1. Uittreksels uit die Staat van Omvattende Inkomste (Inkomstestaat)

	28 Februarie 2015
Waardevermindering	R90 000
Rente op lening (15% p.j. nie gekapitaliseer nie)	R242 208
Netto wins voor belasting	R974 000
Inkomstebelasting	?
Netto wins na belasting	R792 000

2. Uittreksels uit die Staat van Finansiële Posisie (Balansstaat)

	28 Februarie 2015	28 Februarie 2014
Handelsvoorraad	R82 000	R74 000
Debiteurekontrole	R121 400	R105 000
Opgelope inkomste/Inkomste ontvangbaar (huur)	R9 000	R12 000
Kontant en kontantekwivalente	?	R122 720
Gewone aandeelhouersekwhiteit	R6 211 800	R5 160 000
Aandelekapitaal	R5 610 000	R4 710 000
Behoue verdienste	R601 800	R450 000
Verbandlening	R807 360	R906 440
Krediteurekontrole	R130 000	R156 600
SAID – BTW (krediet)	R12 600	R10 000
SAID – Inkomstebelasting (krediet)	R6 000	R14 000
Aandeelhouers vir dividende	R330 000	R301 800
Opgelope uitgawes – rente op lening	R10 092	R11 332

3. Die tussentydse dividend wat gedurende die jaar **betaal** is, het R310 200 beloop.
4. Nuwe aandele is op 1 Maart 2014 uitgereik. Geen aandele is teruggekoop nie.
5. Finansiële aanwysers en bykomende inligting

	28 Februarie 2015	28 Februarie 2014
Gemagtigde aandelekapitaal	740 000 aandele	740 000 aandele
Getal aandele uitgereik	660 000 aandele	600 000 aandele
Aandele-uitgifteprys	?	R12
JSE-genoteerde prys per aandeel	R22	R22,20
Dividende per aandeel	?	88 sent
Verdienste per aandeel	120 sent	113 sent
Opbrengs op aandeelhouersekwhiteit	?	11%
Opbrengs op totale kapitaal aangewend	18,6%	14,3%
Netto batewaarde	941,2 sent	860 sent
Skuld tot ekwhiteit	0,13 : 1	0,18 : 1

VRAAG 4 BATEBESTUUR/VOORRAAD

Die volgende inligting het op Spektrum Plastiek betrekking vir die ses maande eindigende 31 Augustus 2015

Die onderneming verkoop 'n standaard 10 ℓ-plastiekhouer. Die houer is veeldoelige houer en kan opmekaar gestapel word vir maklike berging. Die onderneming word besit deur Bruce Spektrum. Die gewoegdegemiddelde-metode word gebruik om voorraad te waardeer en die periodieke stelsel word gebruik om dit op te teken. Die onderneming beoog 'n winsgrens op sy voorraad van 100% op kosprys.

1. Die volgende voorraadsaldo's is uit die Algemene Grootboek geneem:

	Eenhede	Koste per eenheid	Totaal
Beginvoorraad (1 Maart 2015)	8 000	R12,20	R97 600
Eindvoorraad (31 Augustus 2015)	7 200	?	?

2. Aankope en terugsendings gedurende die sesmaandetydperk:

	Eenhede	Koste per eenheid	Totaal
April-aankope	40 000	R12,80	R512 000
Mei-aankope	54 000	R13,80	R745 200
Mei-terugsendings	(6 000)	R13,80	(R82 800)
Julie-aankope	90 000	R14,80	R1 332 000
Totaal	178 000		R2 506 400

3. Verkope vir die sesmaandetydperk:

	Eenhede	Verkoopsprys per eenheid	Totaal
Maart	7 200	R24,40	R175 680
April	800	R24,40	R19 520
	27 200	R25,60	R696 320
Mei	12 800	R25,60	R327 680
	31 200	R25,60	R861 120
Junie	16 000	R27,60	R441 600
Julie	47 200	R29,60	R1 397 120
Augustus	34 000	R29,60	R1 006 400
Totaal	176 400		R4 925 440